

ÖZEL SEKTÖR DOSYASI: KOBİLERİN İSTİHDAMA KATKISI VE EKONOMİK BEKLENTİLERİ

Bu çalışma; Okan Üniversitesi Finansal Riskleri Araştırma ve Uygulama Merkezi (OKFRAM) ve İKSARA Araştırma ve Danışmanlık işbirliği ile gerçekleştirilmiştir. **Araştırma örneklemini, Türkiye'deki faal vergi mükellefi kurumların %88'ini oluşturan 318 firma üst düzey yöneticilerinden oluşturmaktadır.** Araştırmanın 0,95 güven aralığında hata payı $\pm 5\%$ 'dir. **Bu anket çalışması, KOBİ yöneticilerinin, önümüzdeki dönem yatırım ve istihdam kararları; finansal piyasalara yönelik beklentileri, Türkiye'nin kredi notu ve finansal istikrara yönelik algısını ölçmektedir.**

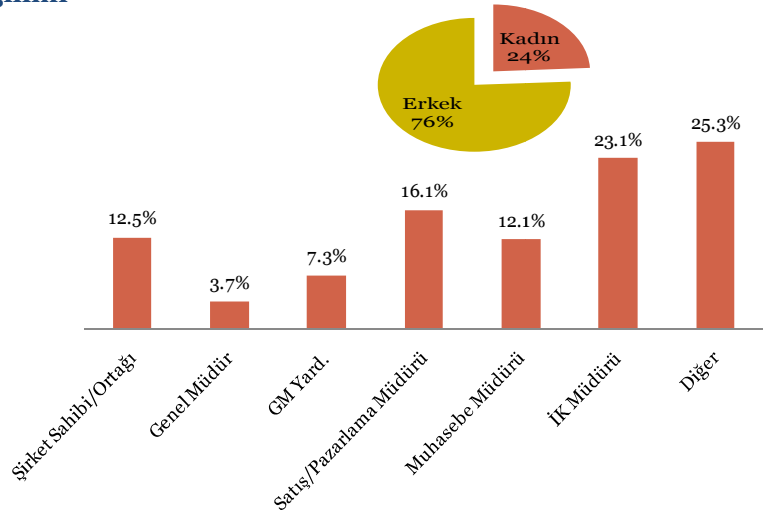
ARAŞTIRMA SONUÇLARI ÖZETİ

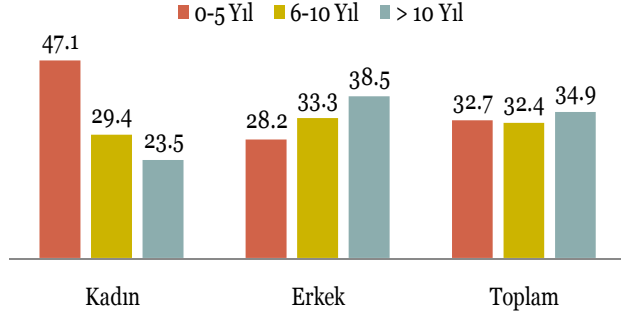
- **Bu anket, ortalama faaliyet süresi 18 yıl olan; ve faaliyetlerine çoğunlukla son 20 yılda başlamış olan 318 şirket yöneticisine uygulanmıştır.**
- Ankete katılanların %24'ü kadın, %76'sı erkek yöneticilerden oluşmaktadır. Ankete katılan yöneticilerin profili değerlendirildiğinde, kadın yöneticilerin eğitim durumunun erkeklere göre daha iyi olmasına karşın, kadınların deneyim sürelerinin daha kısa olduğu saptanmıştır.
- **Anket sonuçları; son 2 yılda yatırım kredisi kullansın ya da kullanmasın; çoğu firmanın önümüzdeki 2 yıl içinde yatırım kredisi kullanacağı ve istihdam yaratacağını belirtmektedir.**
- Araştırmaya katılan şirketler en çok Garanti Bankası ile çalışmaktadır. Bunu İş Bankası ve Yapı Kredi takip etmektedir.
- **Ankete katılanların sadece yarısı, Merkez Bankası faiz kararlarında bir değişikliğe gidileceğini düşünürken; mevcut kemer sıkma politikalarının, kredilerde önemli bir daralma yaratmayacağını düşünmektedir.**
- Ankete İstanbul, Ankara ve Bursa illerinden katılan yöneticilerin verdiği cevaplar; Ankara ilinde faaliyet gösteren şirketlerin ekonomiye daha iyimser yaklaştığını ifade etmektedir.

DEMOGRAFİK VERİLER: ŞİRKET VE YÖNETİCİLER

Şirketteki Görev ve Cinsiyet Dağılımı

Araştırmaya katılan yöneticilerin %24'ü kadınlardan ve %76'sı erkeklerden oluşmaktadır.

hesaplanmaktadır.

Yönetici Deneyimleri

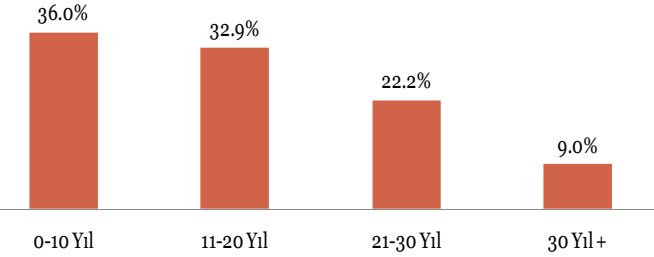
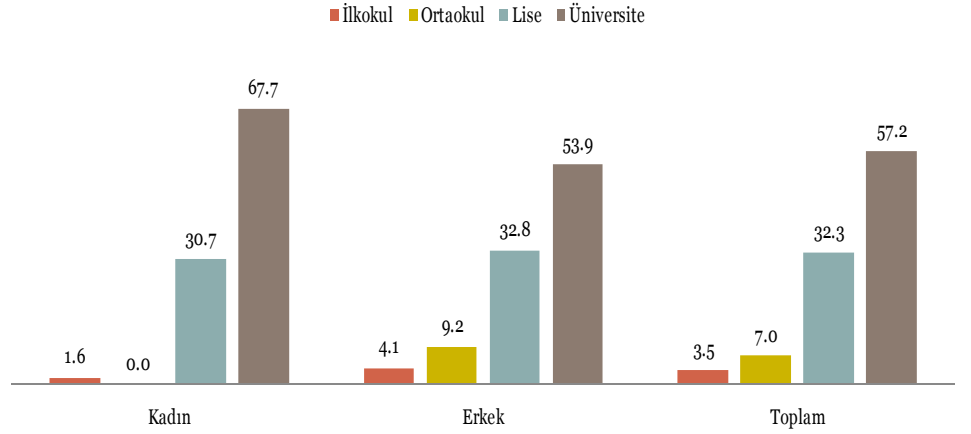
Araştırmaya katılan yaklaşık her 3 yöneticiden 1'i en az 10 yıllık yönetici deneyimine sahip.

Kadın yöneticilerin deneyim süreleri erkek yöneticilerden daha az. Ankete katılan her 4 kadın yöneticiden 2'sinin tecrübesi en fazla 5 yıl olarak gözlenirken; ankete katılan erkek yöneticilerin deneyimleri ortalama 6+ olarak

Yöneticilerin Eğitim Düzeyi

Yöneticilerin %57'si üniversite mezunu. Kadın yöneticilerdeki üniversite mezunları oranı; erkek yöneticilerden yaklaşık 14 puan daha yüksek.

Eğitim durumu daha düşük olan bir erkek, kadınlara göre daha hızlı yükselebiliyor.

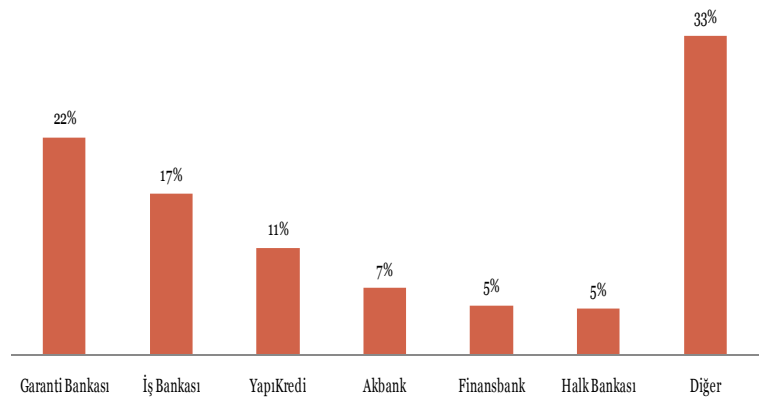
Şirketler Kaç Yıldır Faaliyette?

Araştırmaya katılan firmaların ortalama faaliyet süreleri 18 yıl.

Araştırmaya katılan firmaların çoğunluğu son 20 yılda faaliyetlerine başlamışlar.

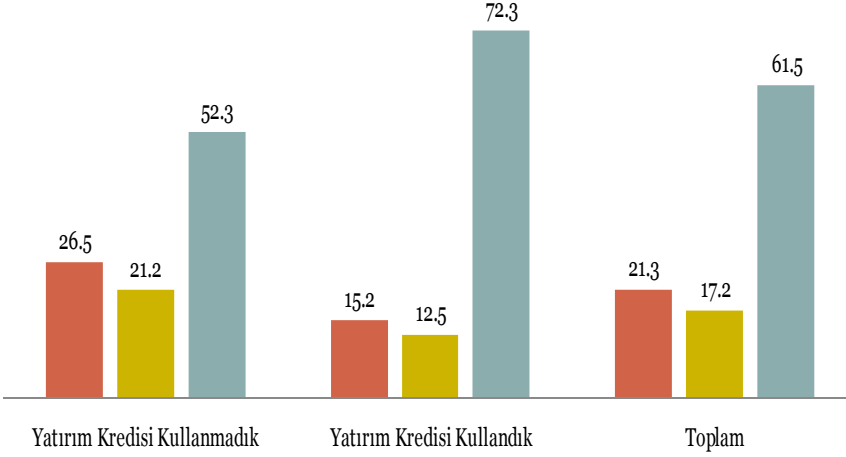
Şirketlerin En Çok Çalıştığı Bankalar

Araştırmaya katılan firmaların en çok çalıştığı banka %22 oranla Garanti Bankası, sonrasında İş Bankası ikinci sırada.

ŞİRKETLERİN KREDİ KULLANIMI, YATIRIM VE İSTİHDAM PLANLARI

■ Yatırım Planımız Yok ■ Belirsiz ■ Yatırım Yapmayı Planlıyoruz

Şirketiniz son 2 yıl içerisinde yatırım amaçlı kredi kullandı mı? Şirketiniz önümüzdeki 2 yıl içerisinde yatırım yapmayı planlıyor mu?

Son 2 yıl içerisinde yatırım kredisi kullanan firmaların önemli bir kısmı, önümüzdeki dönemde de yatırımlarını sürdürmeyi düşünüyor.

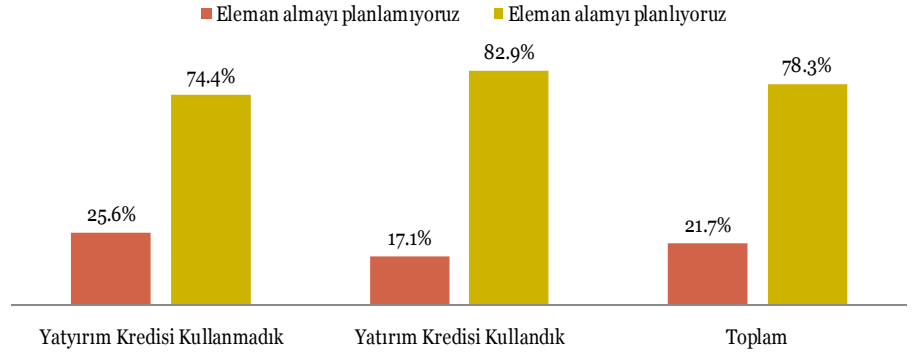
Son 2 yılda yatırım kredisi kullanmayan firmalar da, önümüzdeki 2 yıl içinde

yatırımlarına hız vermeyi düşünüyorlar. Her 5 firmadan birinin ise herhangi bir yatırım planı bulunmuyor.

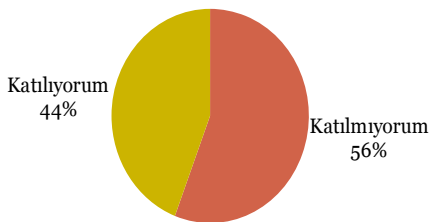
Şirketiniz önümüzdeki 6 ay içerisinde eleman almayı planlıyor mu?

Firmaların önemli bir bölümü, önümüzdeki 6 ay içerisinde eleman almayı planlıyor.

Yatırım kredisi kullanan firmalarda, istihdama yönelik pozitif bir etki var.

IMF İLE İLİŞKİLER

Araştırmaya katılan her 5 yöneticiden 3'ü, IMF'den yeniden borç alınabileceğini düşünmekte.

MERKEZ BANKASININ EKONOMİYİ SOĞUTMA POLİTİKALARI

Merkez Bankasının Başkan değişikliğinden sonra bankalara yönelik baskıları artacak ve reel sektörün kredi alma süreci zorlaşacaktır.

TCMB'de Başkan değişikliğinden sonra; kemer sıkma politikalarının devam edeceği ve bunun hem bankacılık sektörünü hem de reel sektörü; kredilendirmede zorlayacağı fikrine katılan ve katılmayan kişilerin sayısı hemen hemen eşittir.

Buradan çıkan temel sonuç; piyasaları iyimser ve kötümser algılayanlar eşit düzeydedir.

Merkez Bankası, faizlerde artışa gidecektir.

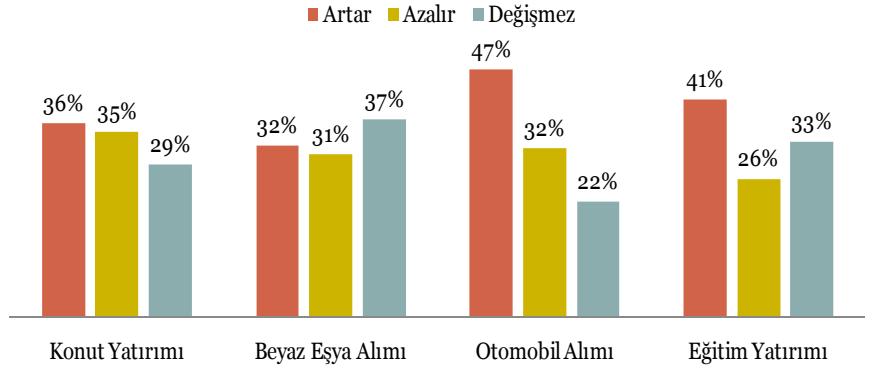
Merkez Bankası'nın faiz kararları yakından takip edilmektedir. Araştırmaya katılan her 4 yöneticiden yaklaşık 2'si TCMB'nin faiz artışına gideceğine inanırken, yine aynı oranda kişi faizlerde artış beklememektedir.

Merkez Bankasının Başkan değişikliğinden sonra kredilerde kemer sıkma politikaları devam ederse, aşağıdaki 4 gösterge bakımından ekonomik durum artar mı azalır mı değişmez mi?

Ankete katılan her dört yöneticiden yaklaşık 2'si, Merkez Bankası'nın kredilerde kemer sıkma politikalarının devam etmesinin otomotiv ve eğitim sektörü üzerinde etkisinin olmayacağını ve bundan bağımsız olarak, otomobil ve eğitim kredilerinin artacağını düşünmekte.

Ankete katılan her 5 yöneticiden 2'si TCMB politikalarının beyaz eşya alımında önemli bir değişiklik yaratmayacağını düşünmekte.

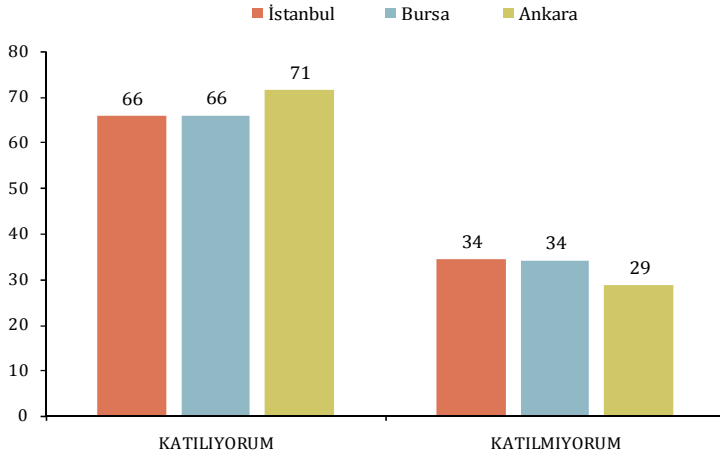
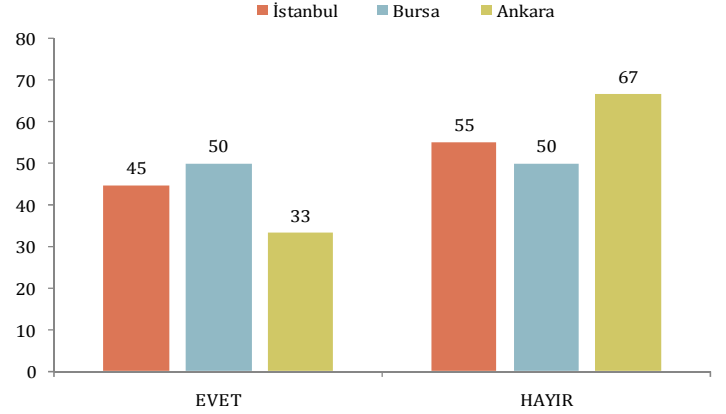

EKONOMİK BEKLENTİLERDE İLLER KARILAŞTIRMASI İSTANBUL – ANKARA-BURSA

30 farklı ilde uygulanan anket çalışmasında; İstanbul, Ankara ve Bursa illeri dağılımı diğer illere göre daha yüksektir. Analizin bu kısmında, bu illerin beklentileri karşılaştırılmaktadır. İllerin anket sonuçları içindeki dağılımı şu şekildedir: İstanbul % 28.3, Ankara % 10, Bursa % 16.4 ve diğer % 45.3.

Şirketlerin son 2 yıl içerisinde yatırım amaçlı kredi kullanıp kullanmadığı

Ankara'da faaliyet gösteren şirketlerin son 2 yılda yatırım amaçlı kredi kullanma oranı İstanbul ve Bursa'ya göre daha yüksektir.

Türkiye'nin kredi notu artacaktır.

Her üç ilden ankete katılanlar; Türkiye'nin kredi notunun artacağına inanmaktadır.

Şirketlerin önümüzdeki 2 yıl içerisinde, yatırım yapma planları nedir?

İller genelinde ankete katılan yöneticiler, şirketlerinin önümüzdeki 2 yıl içinde yatırım yapacağını belirtmiştir.

İstanbul ve Bursa'dan araştırmaya katılan her 4 yöneticiden 2'si ve Ankara'dan araştırmaya katılan her 4 yöneticiden 3'ü yatırım yapmak konusunda planları olduğunu belirtmiştir.

